

"Ha jó a cél, amit kitűztél, akkor akadnak hozzá biztonságos eszközök"
(Vikingek)

Hidegkúti Bölcsőde

HELYI SZAKMAI PROGRAMJA

Fenntartó:	II. kerületi Önkormányzat Képviselő testülete 1024 Budapest, Mechwart liget 1.
Intézmény neve:	Hidegkúti úti Bölcsőde
Intézmény címe:	1028 Budapest Hidegkúti út 31.
Telefon/ fax:	061/3765-4321, 0620/340-7089
Programfelelős:	bölcsődevezető
Érvényességi terület:	Hidegkúti Bölcsőde
Érvényességi idő:	2023. szeptember 01-visszavonásig

Tartalomjegyzék

1. Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői	2
1.1 Helyzetelemzés	2
2. Bölcsődének nevelési célja, feladatai	4
2.1. Bölcsődének pedagógiai hitvallása.	8
2.2. Bölcsődének minőségpolitikája	9
2.3. Bölcsődének sajátosságai, szakmai programjának konkrét bemutatása	10
3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei és módszerei	16
3.1. Napirend kialakítás	19
3.2. A korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás	20
3.3. A jó tárgyi felszereltség	20
3.4. Személyi feltételek	22
4. Képzések, továbbképzések és az egyéni szakmai feltételek biztosítása	22
5. Kapcsolattartás	23
6. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme	24
7. Dokumentáció	26
8. Ellenőrzés, értékelés rendszere	27
9. Melléklet	29

Az Intézmény munkáját és a szakmai programját meghatározó jogszabályok

- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata
- 1991. évi LXIV törvény ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól
- Az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni kisgyermekellátásról
- 1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI törvény : A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.)
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. Rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartása
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közzétételre vonatkozó ajánlásokról
- Módszertani levél: A bölcsődei nevelés- gondozás szakmai szabályai, 2023.

Intézmény megnevezése: Hidegkúti Bölcsőde
Címe: 1028. Budapest Hidegkúti út
31.
E-mail cím: hidegkuti@iikeruletibolcsik.hu
A programért felelős: bölcsődevezető
Férőhelyek száma: 72–6 csoport
Ellátási formák: alapellátás
korai gondozás, nevelés
Ellátási terület: Budapest Főváros II. kerületének lakóközrete, lakóhely hiányában tartózkodási
engedéllyel rendelkező családok számára

1. Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői

1.1. Helyzetelemzés

1.1.1. A II. kerületi bölcsődék belső strukturális felépítése

A II. kerületben a bölcsődék egyesített bölcsődei formátumban működnek. Élén az egyesített bölcsődevezető áll, aki szervezi, irányítja, koordinálja, ellenőrzi a bölcsődék munkáját. Gondoskodik a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben meghatározott dolgozói létszámminimumokról és képesítési előírásoknak való megfelelésről. A költségvetés keretein belül tervezi és biztosítja a bölcsődék működéséhez szükséges anyagi erőforrásokat. Éves munkatervet és munkatervi beszámolót készít a fenntartó számára. Szakmai irányelveket, célokat meghatározza, statisztikai (KSH Elektra, OM, TEVADMIN) és egyéb jelentési kötelezettségeinek eleget tesz.

1.1.2. A bölcsődénk bemutatása

A Hidegkúti Bölcsőde a II. kerület szélén elhelyezkedő kertvárosi övezet része már 1950 óta. A 24 férőhellyel rendelkező parasztház a 80-as évek közepén 4 csoportszobával bővítették, így mára 72 férőhelyes bölcsődévé nőtte ki magát. Az épület folyamatos felújításokon megy keresztül, épül szépül a lehetőségekhez mérten. A kollektíva 25 fős, a munkánk akkor gördülékeny, ha együtt toljuk a szekeret, közös célokkal és közös értékrenddel.

Fő profilunk a hagyományörzés, melyet évek hosszú munkájával valósítottunk meg, és újítunk minden évben. A bölcsőde adottságai lehetővé teszik a szabadban töltött idő mind tartalmasabb eltöltését, így szüretelünk, tökök faragunk és kertészkedünk a gyermekekkel. Szakmai kihívásainkat a gyermekek igényeihez mérten állítjuk fel, próbáljuk minden alkalommal színesebbé tenni a gondozási, nevelési időszakot. A megnövekedett sajátos nevelési igényű gyermekek száma okot adott arra, hogy még több és mélyebb ismeretet szerezzünk az SNI-s gyermekek ellátásával kapcsolatban és természetesen szükségessé vált a tárgyi feltételek tudatosabb bővítése is.

A bölcsőde a csoportszobákon kívül több helységgel rendelkezik, mely segíti a hétköznapiakat, ha az időjárás nem kedvező. Kialakításra került a gyermekek igényeit figyelembe véve, egy sószoba, egy báb szoba, mely alkalomadtán fejlesztőszobaként funkcionál, valamint egy tornaszoba, mely a mozgásigény kielégítését teszi lehetővé.

1.1.3. A szolgáltatás területe, a szolgáltatást igénybe vevők célcsoportja és az ellátandó terület jellemzői

Néhány évvel ezelőtt a jelentkező gyermekek száma meghaladta a férőhelyek számát. Mára azonban ez a szám csökkent. Több ok is felmerült, ami ehhez vezetett.

2010-ben új Bölcsőde épült a Hidegkúti intézmény vonzáskörzetében, ez megközelítőleg felére csökkentette a jelentkezők számát. Majd a szomszédos település is bölcsődét épített, mely ismét csökkentette az ellátandó családokat.

Mindezen tényezők mellett is sikerül minden évben feltölteni a bölcsőde férőhelyeit. Ha nincs megfelelő számú jelentkező a környékről, felajánljuk a lehetőséget a kerület belsőbb részein élő családok számára is.

A bölcsődébe jelentkező családok különböző társadalmi rétegből érkeznek hozzánk. Mivel a kerület peremén helyezkedünk el, megfordul nálunk a legmagasabb, illetve a legalacsonyabb társadalmi réteghez család gyermeke is. Kezdetben nehézséget okozott a nagy hasadék közelítése, mára azonban megtanultuk ezt helyén kezelni, hiszen számunkra a gyerekek egyéni bánásmódja a legfontosabb és ezt úgy tudjuk elérni, ha megismerjük a gyermekeket, az otthoni környezetüket, valamint a családok nevelési elveit.

1.1.4. Az ellátás igénybevételének módja, a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi formája

- A bölcsődei szolgáltatás iránt érdeklődőket egész évben személyesen és a kerület honlapján (www.iikeruletibolcsik.hu) folyamatosan tájékoztatjuk, a bekerüléssel kapcsolatos feltételekről és bölcsődénkben folyó eseményekről. A gondozási év, szeptember 1-től augusztus 31-ig tart. A következő gondozási évre a beiratkozás minden év május első hetében történik, de üres férőhely esetén év közben is felvételre kerülnek azok a gyermekek, akik már jelentkeztek hozzánk, de első körben férőhely hiányában elutasításra kerültek, vagy év közben a gyermekjóléti szolgálat kéri a gyermek napközbeni ellátását.
- Bölcsődénk a gyermekek napközbeni ellátása keretébe tartozó elvi, módszertani feladatok szellemiségében működik. Az intézménybe elsősorban a dolgozó szülők, - ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is – gyermekei járnak.

Bölcsődei felvétel során előnyben kell részesítenünk:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- a védelembe vett gyermeket,
- Védelembe vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A törvény lehetőséget ad a sérült gyermekek integrált gondozására, nevelésére, valamint ha lehetőség van rá, szolgáltatások működtetésére is.

A gyermek felvételét kérheti a szülő, a gondviselő, valamint az ő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a háziorvos, családgondozó, a korai fejlesztő gyógypedagógusa és a gyermekjóléti szolgálat, valamint a gyámhatóság. Védelembe vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

- ***Bölcsődénkbe a felvételt nyert családokat tájékoztatjuk a:*** - az ellátás feltételeiről,
 - az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról,
 - az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
 - az intézmény házirendjéről, a napirendről, - a panaszjog gyakorlásának módjáról, - a fizetendő térítési díjakról.

A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

- ***A bölcsődei ellátás megszűnik:***
 - Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
 - A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben a hatodik életévét betölti.
 - Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.

2. Bölcsődénk nevelési célja, feladatai:

“Minden valóban szeretetteljes kapcsolatban jelen van az elkötelezettség érzése. Aki valóban törődik más lelki fejlődésével, az tudatosan vagy ösztönösen, de tisztában van vele, hogy a fejlődést csak az állandóság érzetét magában hordozó kapcsolatban lehet elősegíteni.”
(M.Scott Peck)

A bölcsődénk céljait, feladatait a Bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályait tartalmazó Módszertani levél mentén fogalmaztuk meg. Az ebben megfogalmazott általános célkitűzések mellett a Hidegkúti Bölcsőde célja a gyermekek hagyományok iránti szeretetének megalapozása, valamint élményhez juttatása a hagyományörző programokon keresztül.

Mindemellett fontos számunkra a családok elégedettsége, a gyermekek hasznos időeltöltésének biztosítása. Ennek érdekében a kisgyermeknevelők és a bölcsőde minden

dolgozója törekszik a családi környezet kialakítására. A családbarát, nyitott bölcsődei élet megteremtésére. Nyitottságunkat kihasználjuk arra, hogy a családok betekintést nyerjenek napi munkánkba, megismerjék nevelési elveinket, módszereinket. Úgy érezzük és tapasztaljuk, a családoknak szükségük van olyan mintákra, megoldási módokra, melyek segítik őket eligazodni a gyermeknevelés területén.

Ahogy azt a bölcsődei alapelvek megfogalmazzák a családot rendszerként tekintjük és ennek megfelelően próbálunk rugalmasak, nyitottak és elfogadók lenni, minden intézményünkbe járó családdal. Minden esetben törekszünk arra, hogy intézményes keretek között is figyelembe vegyük az egyéni sajátosságokat és az eltérő fejlődésütem menetét. A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében pedig kiemelt célunk a hátrányok és azok következményeinek enyhítése, az esélyegyenlőség biztosítása, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.

A bölcsődénk jelentős szociális-gyermek és családvédelmi funkciót tölt be. Tartalmi munkájának jellegét tekintve gondozási, nevelési és személyiségfejlesztő funkciója a legmeghatározóbb, hiszen a korosztály életkorából adódó sajátossága, érzékenysége és sérülékenysége magas szintű pedagógiai és pszichológiai felkészültséget igényel.

Valljuk, hogy az első évek nevelő munkájának alapozó feladata van, melyek a későbbiekben segítik a világ megismerését és a kötődések kialakulásának mélységét, minőségét.

A bölcsődében dolgozó szakembereink, legjobb tudásuk szerint szervezik a gyermekek hétköznapijait, melyben nem csak a gyermekek, hanem ők maguk is jó hangulatban töltik munkaidejüket.

Fontos számunkra a tudásunk frissítése és bővítése, ennek érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a dolgozóink képzésére, kiégésük elkerülésére.

A bölcsődénk célja, hogy a családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a kisgyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését biztosítsuk, személyiségük kibontakozását elősegítsük.

A bölcsődénk feladata: A bölcsődénkbe járó gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése. A családban nevelkedő 0-3 éves korú, gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése a minőségpolitikai célok és a gondozási-nevelési elvek maximális alkalmazásával.

Amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, szülők kérésére és a szakemberek (orvos, szaktanácsadó, bölcsődevezető, gyógypedagógus) javaslata alapján a gyermekek 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében. Feladataink ellátása közben kiemelten figyelünk arra, hogy a Bölcsődei Alapprogramban meghatározott alapelveket beépítsük mindennapi munkánkba, hiszen csak így tudunk megfelelni a szakmai elvárásoknak, valamint így tudunk leghatékonyabban segítséget nyújtani a családoknak.

A feladat ellátása során a Bölcsődei Alapprogram előírja számunkra

- **A család rendszerszemléletű megközelítésének elvét**, melyet mi azért tartunk nagyon fontosnak, mert tudjuk, a kisgyermek fejlődését akkor tudjuk a legjobban segíteni, ha az egész családot megismerjük, ha képet kapunk arról, hogy a család milyen nevelési elvet vall, milyen nevelési légkört tud biztosítani és milyen mintát lát otthon a gyermek. A gyermek viselkedést csak

akkor tudjuk pontosan megérteni, ha ismerjük a családok erősségeit, esetleges hiányosságait és így tudjuk a legjobban továbbsegíteni a fejlődésüket. Bölcsődénkben kiemelten foglalkozunk a kisgyermek családjaival, valamint a családokkal fontosnak tartjuk a folyamatos kapcsolattartást, tájékoztatást.

- **A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadását.** A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Nekünk, bölcsődei szakembereknek tisztában kell lennünk azzal, hogy a gyermekek fejlődési üteme eltérő, van, aki gyorsabban, van aki kicsit lassabban fejlődik az átlagosnál, van akinél előfordul átmeneti megakadás, lassulás, melyre oda kell figyelni, hiszen ezek a megakadások hatással lehetnek a későbbi készségek, képességek fejlődésére. Ezért ezekben az időszakokban kiemelten fontos a preventív szemléletű beavatkozás, a szakemberek összefogása, együttműködése, hiszen sok esetben az időben megkezdett fejlesztéssel az is elkerülhető, hogy a kisgyermek SNI státuszba kerüljön.

- **A családi nevelés elsődleges tisztelete** azért is fontos nekünk, hiszen a szülőknél, a családnál jobban nem ismerheti senki a gyermeket és az ő hagyományait, szokásait nekünk tiszteletben kell tartani. Figyelembe kell vennünk és a lehetőségekhez képest el kell fogadnunk különböző kultúrák nevelési elveit, hiszen egyre többen vannak más nemzetiségű családok bölcsődénkben. Természetesen, ahol szükség van arra, hogy kompenzáljuk a családi nevelési hiányosságokat, azt meg kell tennünk és ha lehetőségünk nyílik arra, akkor segítséget is nyújtunk a családoknak nevelési problémák megoldásához.

- **A kisgyermeki személyiség tisztelete** elengedhetetlen mindenkinek, aki kisgyermekkel foglalkozik, hiszen tudjuk, mindenki önálló egyéniség, mindenkinek egyéni szükséglete van és mindenkit megillet az egyéni bánásmód, és a személyiségének tiszteletben tartása, ezért figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

- **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe van,** hiszen ő jól ismeri a bölcsődei korú gyermekek életkori sajátosságait, és ő az, aki személyiségén keresztül hatni tud a kisgyermekre és családjaira. A kisgyermeknevelőnek ismernie kell a kompetenciahatárokat, kellő önismerettel, magas szintű társas készséggel kell rendelkeznie, hogy hivatását megfelelően el tudja látni. A kisgyermeknevelőink rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken, melyek hozzájárulnak szakmai tudásuk fejlődéséhez, valamint támogatjuk őket abban is, ha szeretnének felsőfokú intézmény keretein belül tanulni.

- **A biztonság és a stabilitás megteremtése.** Tisztában vagyunk azzal, hogy a gyermekek számára milyen fontos az, hogy biztonságban érezzék magukat. A családból kikerülve és egy új környezetbe való beilleszkedésnél ez a biztonságérzés sérül, ezért fontos számunkra, hogy ezt a folyamatot megkönnyítsük, lerövidítsük. Amivel mi segíteni tudjuk ennek a folyamatnak a megkönnyítését, az a szülővel történő fokozatos beszoktatás menetének alkalmazása, a „saját” kisgyermeknevelő rendszer, a felmenőrendszer, a csoport és a hely állandóságának a biztosítása. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékoztatói lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is. A kisgyermek új helyzetekhez való hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új dolgok megismerését, a szokások kialakulását.

- **Fokozatosság megvalósítása** a bölcsődei nevelés összes területét érintő változás esetén kiemelt jelentőségű. A gyermekek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását és a változások elfogadását.

- **Egyéni bánásmód érvényesítése,** szakmai munkánk egyik fontos alapja, hiszen még az azonos korú gyermekek fejlődése és igénye között is nagy eltérések lehetnek. A mi elsődleges feladatunk és célunk, hogy kisgyermeknevelőink elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartással forduljanak a gyermekek felé és vegyék figyelembe a kisgyermek spontán

érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását.

Nagyon jól kell ismernünk a gyermekek egyéni szükségleteit és ehhez kell igazítanunk napirendünket, hogy meg tudjuk valósítani személyre szóló gondozást és segíteni tudjuk a gyermekek önállósodási törekvésüket, valamint a gyermekek érezzék, hogy a kisgyermeknevelőre mindig számíthatnak, ha szükségük van egy kis bátorításra, simogatásra, gondoskodásra. Fontos az is, hogy a felnőtt észrevegye és elismerje, ha sikerült felépíteni egy magas tornyot, vagy ha a helyére került egy-egy puzzle darab.

- **Gondozási helyzeteknek kiemelt jelentősége** van, hiszen ez sokszor egy bensőséges, intim helyzet, ahol a kisgyermeknevelő a gondozási folyamatok alatt, sok mindenre meg is „tanítja” a gyermeket. A bölcsődénkben a kisgyermeknevelők törekednek arra, hogy a gondozási feladatokba bevonják a kicsiket is. Türelemmel kivárik, míg a gyermek próbálkozik önállóan az öltözkössel, evéssel. Nem sürgetve a gyermeket, lehetőséget biztosítanak számára, hogy egyedül oldja meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítik a kisgyermek egészséges én képének kialakulását, valamint folyamatosan törekednek annak megerősítésére.

- **A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.** A gyermekek kíváncsiak, érdeklődők, szeretnék felfedezni a világot, szeretnék megismerni, mi hogy és miért működik és szeretnék kipróbálni, hogy nekik is sikerül e beindítani, összerakni, megszólaltatni azt a játékot, amit társaik oly nagy élvezettel használnak. Ehhez nekünk felnőtteknek kell megteremteni és biztosítani a nyugodt, biztonságos légkört, a változatos ingergazdag tárgyi környezetet, ahol a gyermekek élményekhez, tapasztalatokhoz juthatnak és átélhessék a spontán tanulás örömét és megmaradjon bennük a vágy, hogy felfedezze az őt körülvevő világot. Ehhez fontos, hogy ott legyünk a közelükben és ha valamiben elakadnak, elbizonytalanodnak, akkor egyből segítséget tudjunk nyújtani.

Az alapelvek betartásán túl a gondozás-neveléshez kapcsolódó feladatunk még, hogy:

- Minden csoport kialakulásakor, a beszoktatások, és a gyermekek fejlettségi szintjének megismerése után ki kell alakítani a csoport végleges napirendjét, melyet csak a bölcsődevezető jóváhagyásával lehet módosítani.
- A csoportok évszakokra lebontva tervet készítenek, melyben az évszakokhoz kapcsolódóan megtervezik a tevékenységformákat, mondókákat, énekeket, meséket, stb.
- **Az egészséges életmód alakítása:**
 - Az egészséges életmódra nevelés fontos része a bölcsődei mindennapok szervezésének. A Hidegkúti bölcsőde adottságainak köszönhetően, a kertvárosi légkör, a zöld övezet, a hatalmas udvar, megfelelő helyet biztosít a szabad levegőn tartózkodásra. A kisgyermeknevelők a lehető legtöbb időt töltik a szabadban a gyermekekkel. Igyekszünk lehetőségeinkhez mértem a kisebb és nagyobb korosztály számára is ezt a lehetőséget megadni, így a nem járó gyermekeknek az udvari játékeszközök mellett hempergőt és levegőztető ágyat is biztosítunk.
 - Az egészséges életmódra nevelés megfigyelhető még a kisgyermekek étkeztetésében is. Élelmezésvezetőnk, aki dietetikus végzettséggel rendelkezik úgy alakítja ki a gyermekek heti étrendjét, hogy a korosztály igényeit és a számukra előírt megfelelő tápanyagot biztosítsuk, figyelembe véve az egyéni étrendeket is (tej-tojás-lisztfruktóz stb. allergia).

- **Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése**
 - derűs légkör kialakítása,
 - szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolat,
 - egyéni szükségletek figyelembevétele és kielégítése, az éntudat egészséges fejlődésének elősegítése,
 - a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásában, nyitottság, empátia, tolerancia fejlődésének elősegítése.
 - kommunikatív képességek fejlődésének elősegítése,
 - a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló érzékszervi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek gondozása-nevelése speciális törődéssel, szükség szerint más szakemberek bevonásával.

- **A megismerési folyamatok fejlődésének segítése**
 - az érdeklődés folyamatának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének a segítése.
 - a kommunikatív képességek és a kommunikációs kedv segítése.
 - a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása.
 - a közös tevékenységek során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása.
 - az önálló aktivitás és kreativitás támogatása.
 - az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése.
 - ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése.
 - A gyermek tevékenységének, támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése.

2.1. Bölcsődéink pedagógiai hitvallása

A bölcsődénkben folyó nevelési munkánkat, a gyerekekkel történő kapcsolattartást az alábbi idézettel jellemeznénk:

„Ugye tudjátok, honnan származnak a tündérek?

Az úgy volt, hogy amikor az első gyerek a Földön elnevette magát, a kacagása ezer darabra tört és szanaszét gurult a Földön.

Ezekből lettek aztán a tündérek. „

(Hook c. film)

Tudjuk, hogy a korai életkorban a családi minta a legmeghatározóbb, a bölcsődei nevelés pedig a kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepével megfelelő alapot biztosít a gyermek optimális fejlődéséhez.

Mi a bölcsődében dolgozó szakemberek valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes, légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első három év, az első közösség meghatározó, és jelentős szerepe van a gyermek későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó. Fontosnak tartjuk, a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázunk a ránk bízott gyermekeket. Munkánkat akkor végezzük jól, ha a földön egyre több tündér születik.

2.2. Bölcsődénk minőségpolitikája

Munkánkat elkötelezetten az alábbi mottó szellemében végezzük:

„Nem tekintgetünk sokáig a múltba. Megyünk tovább, előre, új kapukat tárunk ki, új dolgokat teszünk, mert kíváncsiak vagyunk, és a kíváncsiság vezet új utakra minket.”

(Walt Disney)

Minőségpolitikai célkitűzéseink

- Bölcsődénk olyan, gyermekekre szabott gondozási nevelési elveket alkalmaz, melyek a bölcsődei ellátás területén a kicsik igényeit maximálisan kielégítik, és természetesen megfelelnek a bölcsődei gondozás–nevelés országos alapprogramjának. Mindezek feltétele a szakmai igényesség, mely elsősorban a kisgyermeknevelő képzettségén és nevelői attitűdjén alapul, valamint azon, hogy munkáját hivatásként szeresse és végezze.
- Fontos küldetésnek tekintjük a családok segítését, a társadalmi igényekre való gyors reagálást, a fiatal anyák munkába állásának segítését. A ránk bízott gyermekeket családias környezetben fogadjuk, és sok szeretettel vesszük körül. Segítenünk kell, a gyermek és kisgyermeknevelő közt kialakuló érzelmi kapcsolatot, hiszen a kötődésnek döntő jelentősége van a személyiségfejlődésben.
- Elkötelezettek vagyunk a szakmai munka és az intézményi működés színvonalának folyamatos fejlesztése iránt.
- Törekszünk arra, hogy bölcsődénk olyan intézmény legyenek, ahol a szülők aktív résztvevői a bölcsődei életnek, hiszen egyedülálló ismeretekkel rendelkeznek gyermekükről. Fontosnak tartjuk, hogy a családokkal megfelelő együttműködés alakuljon ki a gyermekek optimális fejlődésének érdekében.
- Olyan intézmény munkájának szeretnénk részesei lenni, ahol nyugodt légkör tartalmaz szakmai eredményeket hozhat, melyek együttesen szolgálják a gyermekek, szülők és a szakma érdekét.
- Szem előtt kívánjuk tartani a családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket gondozó felnőttek is jól érzik magukat, és sajátjuknak tartják és vallják munkahelyüket.

2.3. Bölcsődénk sajátosságai, szakmai programjának konkrét bemutatása,

2.3.1. Hagyományőrző programok: Szakmai programunk megalkotásához a hely adta lehetőségek mellett, a személyi feltételek is hozzájárultak. A bölcsőde dolgozói az ország különböző térségéből érkező szakemberek, akik a vidék hagyományait különböző módon ünneplik. Ebből adódott az ötlet, hogy a bölcsőde fő szakmai sajátosságának a hagyományőrzést választja. Mára az egész gondozási évet lefedjük különböző hagyományos programok szervezésével.

A programok szervezése közben a következő szavakat tartjuk szem előtt:

*„Az igazi Hagyomány ez: **a mester sohasem mondja meg a tanítványának, hogy mit csináljon. Csak útitársak ők, akik együtt szembesülnek a rácsodálkozás nehéz élményével, amikor ajtók csukódnak be, és horizontok nyílnak meg előttük, amikor az észlelés állandó változásban van, amikor a folyók keresztezik az újtjukat - amelyeken nem átkelni kell, hanem végigmenni.**”*

Azokat a jeles napokat, hagyományokat, melyekről a bölcsődében is megemlékezünk a kalendárium szerint évszakokra, azon belül hónapokra bontva taglaljuk.

Őszi szőlő szüret – szüreti hagyományok felelevenítése

Mivel a legfiatalabb korosztályról van szó, próbáljuk nagyon leegyszerűsíteni a feladatokat. A gyerekekkel a témához kapcsolódó dalokkal, mondókákkal, festéssel, ragasztással hangolódunk az eseményre. Majd a bölcsőde dolgozói a kora reggeli órákban a szőlőfürtöket felkötözik a bokrokra, kis házikókra stb. Délelőtt folyamán pedig a gyerekek kis vödöröcskébe gyűjtögetik, majd a „taposó” kádba öntik a „leszüretelt” szőlőfürtöket. Miután megtelik a kád, a vállalkozóbb szelleműek gumicsizmát húzva jól megtapossák a szőlőt, ami végül bekerült a présbe és már indulhatott is a préselés.

A prés karjának tekerése komoly, nehéz munka. Ezt a feladatot főként a fiúk vállalják magukra. A lassan csordogáló mustot kancsókba gyűjtjük és megkóstoljuk. A „nagy munka” befejeztével még egy kis zenés, táncos mulatságot is tartunk.

- **A tökfáragás** ötletét a régi, elsősorban falusi gyerekek játéka ihlette meg és ennek hatására vettük be mi is programunkba. Úgy véltük, hasonló jó móka lehetne a mai, főként városi gyerekek és családtagjaik számára is. Nem utolsósorban a családok és a bölcsőde dolgozói részére egy újabb közösségi ismerkedési élményt kívánunk nyújtani.

Látványnak is gyönyörű, amikor a bölcsőde taraszán elkészített töklámpások a bölcsőde bejáratát díszíti.

- **Szent Márton napja:** A népi hagyomány szerint ekkorra már behajtották az állatokat a legelőről, befejezik a kerti munkákat. Országsszerte lakomákat rendeztek, hogy egész évben ehessenek, ihassanak, egészségesebbek legyenek. A régiak szerint, ha Márton fehér lovon jön, enyhe, ha barnán, kemény tél várható. Vagy „ha a lúd jégen jár, akkor karácsonykor vízben poroszkál”.
Néhány éve a magunk módján mi is megemlékezünk a jószívű lovas katonáról a fény, a melegség és az egymás iránti szeretet jegyében. Mese formájában felelevenítjük a legendát, valamint lúdkkal kapcsolatos mondókákkal, versekkel, dalokkal ismerkedünk. A gyerekekkel és szüleikkel közösen lámpásokat, ludakat festünk, ragasztunk. Amikor besötétedett ezekkel és hangos énekléssel felvonulást tartunk. A felvonulás végén egy jóízű májas-zsíroskenyér és forró tea várja a felvonuló apróságokat és családjaikat.
- A karácsonyi készülődés első fontos állomása, december 6. Szent **Miklós napja**. Hosszú évek óta ezen a napon a mi bölcsődénkbe is ellátogat a Mikulás. A gyerekekkel már hetekkel korábban elkezdünk készülni versekkel, mondókákkal, dalokkal, különböző kreatív tevékenységekkel az eseményre. Mikulás napján délelőtt, mi is kitesszük cipőinket az ablakba, ahol az arra járó Mikulás apró ajándékot: szaloncukrot pottyant bele, amit ebéd után el is fogyasztanak. A Mikulás délután a szüleikkel együtt várja a gyermekeket egy kültéri faházikóban, ahol a szeretet és a karácsony előszele mindent beleng. Énekszóval érkeznek a csoportok a házikóhoz, és a Mikulás foteljében ücsörögve Manócskái társaságában vidáman köszönt mindenkit. A bátrabb gyermekek ölébe ülnek és megszólaltatják csengőjét. A félénkebb gyermekek szüleik öléből oda sem nézve veszik át apró meglepetéseiket. Mindeközben a Manócskák szaloncukrot és gyümölcsöt osztogatnak a többi várakozónak. Célunk, hogy ezzel a vidám, jó hangulatú eseménnyel a kicsik számára is emlékezetessé tegyük ezt a napot.
- **Adventi vásár:** iskolákban, óvodákban évek óta rendszeres eseménynek számít az adventi vásár. Innen jött az ötlet, hogy mi is megpróbálkozzunk vele és az ünnepvárás hangulatát ezzel is fokozzuk. Nagy izgalommal készülünk az első ilyen eseményre. A vásárt megelőzően kreatív délutánra invitáljuk a szülőket.

Kezdetben főként adventi koszorúkat, ajtódíszeket készítettünk, később már inkább apró ajándéktárgyakat, díszeket, melyek otthon felkerültek a fenyőfákra.

- **Karácsony:** Az ünnepváráshoz, a karácsonyi készülődéshez hozzátartozik a sütés – főzés is. Bölcsődénkben immáron hagyomány, hogy ilyenkor a gyerekekkel közösen mézeskalácsot sütünk. A gyerekek kisebb – nagyobb segítséggel önállóan formázzák és díszítik a mézeskalácsokat. Ezeket a konyhán megsütjük. A kisült mézeskalácsokat szépen becsomagoljuk, és mindenki hazaviheti. Mindemellett a bölcsődei fenyőfát közösen a gyermekek által készített díszekkel öltöztetjük fel, majd énekszóval ünneplünk. A csoportba visszaérkezve a gyermekeket meglepetés várja, hiszen míg ők dalolva díszítenek, az anyuka becsempészi ajándékait a csoportba.
- **Farsang:** jelmezes farsangi multságot tartunk ezen a napon. A nagyobbak már hetekkel korábban lelkesen készülődnek és mesélik el, milyen jelmezük lesz. A farsanggal kapcsolatosan verselünk, mondókázunk, álarcot készítünk. A farsang tulajdonképpen egy jókedvű, zenés, táncos, délelőtt melyre nem csak a gyerekek, hanem mi is jelmezbe öltözünk. Ebédre a finom leves után hagyományosan farsangi fánkot kínálunk, hiszen ez hozzá tartozik a hagyományhoz.
- **Húsvét:** Évről évre visszatérő esemény nálunk a húsvét várása, a húsvéti készülődés. A bölcsődében mi elsősorban a mai kor szokásait próbáljuk meg feleleveníteni kicsit a régiekkel ötvözve. Ilyen a tojásfestés, tojásfa készítése, nyuszi simogatás, csoki tojás keresése. Az ünnepre hangolódván a gyerekekkel közösen tojásfát készítünk, mely nemcsak jó szórakozás, hanem a szoba szép dekorációja is egyben. Ehhez kapcsolódóan verselünk, mesélünk, mondókázunk, sőt tojást is festünk. A tojás korábban volt már kifűjt tojás, főtt tojás, de ezek mind törékenynek bizonyultak. Manapság inkább hungarocell tojást festenek a gyerekek melyet biztonságosan tudnak hazavinni. A legizgalmasabb esemény a csoki tojás keresés a szabadban és a nyuszi simogatás, etetés. A bokrok tövében és a fű között fellelt tojásokat egy kis kosárba gyűjtik melyet később el is fogyaszthatnak. Az élő nyuszi nagyon kedvelt a gyerekek körében. Szinte mindenki meg akarja simogatni, és répával megetetni.
- **Anyák napja:** Az anyák napja elsősorban családi ünnep, de a bölcsődében a magunk módján mi is megemlékezünk róla. Anyák napi versekkel, dalokkal ismerkedünk. A gyerekekkel közösen apró ajándékokat készítünk, melyeket majd maguk adhatnak át édesanyjuknak. A nagyobbak már az önállóan előadott vers, dal kíséretében adják át az ajándékukat. Mindannyiunk számára igen megható pillanat ez. Sokan talán ekkor kapnak először saját kezűleg készített ajándékot gyermeküktől.
- **Gyermeknap:** bölcsődénkben már évek óta visszatérő esemény, így mondhatjuk, hogy hagyománnyá vált. A programot igyekszünk a gyerekek érdeklődési és népszerűségi szintjének megfelelően kialakítani. Az alapelemek,

melyeket a gyerekek mindig szívesen fogadnak: ugráló vár, lufi hajtogatás, csillám tetoválás, óriás buborékfújás. A programokat a gyerekek számára lehetőségeinkhez mérten igyekszünk érdekessé, változatossá tenni. A különböző kreatív tevékenységek, mint pl. tészta nyakláncfűzés, horgászás mellett tűzoltó-autó bemutató, rendőrautó bemutató szlalom versennyel és még sok mással. Ha esetleg a sok látni és tennivaló mellett megéheznének a gyerekek és családtagjaik, finom zsíros kenyérrel és a veteményeskertünkben a gyerekek által ültetett újhagymával látjuk vendégül őket.

- A hagyományok ápolásán kívül sajátosságunknak tekintjük még, hogy igyekszünk olyan élményeket is nyújtani a városban élő gyermekeknek, melyek már nem adódnak meg nekik, hiszen nem mindenki él kertes házban, így nincs lehetőségük pl. hagymát ültetni, amit a gyermeknapon meg lehet enni egy kis zsíros kenyérrel. Ilyenkor kertészünk előre felássza a kiskertünket, majd a dughagymákat a gyerekek a frissen felásott földbe bedugják, azután kis kannákkal rendszeresen meglocsolják, és természetesen nyomon követik, hogyan bújnak ki a földből.

2.3.2. Mozgás öröme”: Intézményünk számára fontos a gyermekek egészséges életmódra nevelése, valamint a mozgás szeretetének kialakítása. A tárgyi feltételeink biztosítottak ehhez a feladathoz. Néhány évvel ezelőtt egy tornaszobával bővült a helységeink száma. A tornaszoba felszerelését folyamatosan bővítjük, annak érdekében, hogy a gyermekek számára megadjuk a hasznos és élvezetős időeltöltés lehetőségét. A szoba használata heti beosztással történik, abban az esetben, ha az időjárás miatt nem tudjuk biztosítani az udvari játékot. A gyermekek különböző eszközökön keresztül fedezhetik fel a mozgás örömeit.

2.3.3.: Szenzoros sószoza: egyre növekvő az igény a felső légúti megbetegedések következtében a só szobákra. A hagyományos sószoza lehetőségei mellett több hangsúlyt fektettünk a gyermekek képességeinek, készségeinek játékba ágyazott fejlesztésére. A gyermekek a sószoza használata közben az ízlelésen kívül minden érzékszervüket használják. **A szenzoros ingerlés hatásai:**

- növeli a figyelmet és a koncentrálo képességet
- javítja az érzékelés utáni megértést
- jobb emocionális működést hoz
- jobb öntudatot és önértékelést eredményez

Szenzoros ingerek a gyakorlatban:

- A gyermekek hallását kellemes zenével, különböző természeti hangokkal ingereljük. Több kutatásban olvashatunk róla a természeti hangoknak milyen hatása van a társadalomra. Ami ebben minket vezérelt az a gyermekekre gyakorolt hatása. Egy kutatás a következő megállapítást tette: „Azoknak a gyermekeknek, akiknek megmutatták a természet csodáit, része lett világuknak az élővilág, jelentősen növekedett az önbecsülésük. Azt is megjegyezték, hogy a szabadidejüket kinn töltve a kreativitásukat kibontakoztathatták, bátrabbak

lehettek, sportolhattak, játszhattak és felfedezhették a világot. A természettel való kapcsolat számos esetben jelentősen javítja az ADHD-s (figyelemhiányos hiperaktivitási zavar) gyermekek tüneteit – nyugtató hatással van rájuk, és segít nekik koncentrálni.”

- Szaglásukat illóolajok párologtatásával többek között eukaliptusz és menta használatával készítjük működésre. Ezek az illóolajok nem csak a felső légúti megbetegedésekre, a szabad levegőáramlásra vannak jótékony hatással, hanem növeli a koncentrációs készséget.
- Tapintásukat, finommotorikus képességeiket a só homok használatakor fejlesztik.
- Mindeközben a só téglá mögötti megvilágítás kellemes hangulatot biztosít a só szobában töltött időre. Emellett különböző fényjátékokhoz biztosítottuk az eszközöket, ilyen például a lézerpont eszközök, valamint egy diavetítő segítségével árnyjátékokra van lehetőség, és egy Bioptron lámpa is növeli a eszközök tárházát.

2.3.4. Pedagógiai módszerek: A szakmai programunk további bővítésére egy szemléletváltás vezetett. Módszereink, megoldási, lehetőségeink tárházának növelését új pedagógiai módszerek tanulmányozásával szeretnénk elérni. Ennek kapcsán kerültünk közelebbi kapcsolatba a Montessori pedagógiával. Kolleganőink szakmai továbbképzés során betekintést nyerhettek abba, hogy a módszer hogyan valósul meg a gyakorlatban. Jól átgondoltan, lehetőségeinkhez mérten, a bölcsődei módszertan figyelembevételével illesztjük be a Montessori pedagógia néhány elemét a hétköznapijainkba. Elsősorban azokban a csoportokban, ahol sajátos nevelési igényű gyermekek tudatos integrálása történik.

2.4. Sajátos nevelési igényű gyermek gondozása nevelése bölcsődénkben:

- A sajátos nevelési igényű gyermek integrált formában történő gondozása – nevelése az ép fejlődési ütemű és sajátos nevelési igényű gyermekek együttélési előnyeire kell, hogy építkezzen.
- A Hidegkúti Bölcsődében az integráció két típusa valósul meg, teljes integráció és részleges integráció keretein belül zajlik a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésben, gondozásban részesülő gyermekek ellátása.
- A teljes integrációban működő gyermekcsoportban legfeljebb két sérült gyermeket integrálunk be, mert óvakodni kell a csoport, ill. a kisgyermeknevelő túlterheléséről.
- Részleges integráció megvalósítását pedig a gondozási egység részeként alakítjuk ki, ebben az esetben az egyik csoportszobában maximum 6 fővel, a másik csoportszobában az ép fejlődési ütemű gyermekekkel. Létszámuk a csoport méretétől, életkori összetételétől függ (normál alapellátási csoportként kell kezelni).
- A részleges integráció keretein belül működő csoportunk fő célja és feladata, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek (elsősorban olyan gyermekek, akik több területen is elmaradást mutatnak, közép vagy súlyos fokban

akadályoztatottak fejlődésükben) és az ép fejlődési ütemű társaik a nap folyamán meghatározott időszakban együtt legyenek (pl.: szabad játék, udvari tevékenységek során, esetleges csoportos terápiák, foglalkozás kezdemények alkalmával, stb.)

- Fontos számunkra, hogy a II. kerületben élő családok helyben, az Önkormányzat által fenntartott intézményekben részesüljenek minőségi ellátásban. Szeretnénk elérni, hogy azon családok, akik már így is kiszolgáltatott helyzetben vannak, a lakóhelyükhöz közel részesülhessenek ellátásban, esélyük legyen a munka világába visszatérni, vagy csak feltöltődjenek, rövid időre mentesüljenek a hétköznapi terhei alól.
- Az integrált csoport kisgyermeknevelői gondozásba ágyazott fejlesztést végeznek, a korai fejlesztés a kerület Pedagógiai Szakszolgálatával által kirendelt gyógypedagógusok feladata. Szükségszerű és elengedhetetlen az együttműködés a bölcsőde és a szakszolgálat munkatársai között, hiszen csak közös segítséggel érhető el, a gyermekek továbbfejlődése, felzárkóztatása.
- Bölcsődében adottak a tárgyi feltételek az SNI-s kisgyermekek ellátásához, a szakembergárda pedig szellemiségében felkészült az inklúzív nevelésre.
- A Szemléletünket a következő sorok tükrözik a legjobban:

„Az inklúzió célja nem az, hogy a befogadott gyerekek "felzárkózzanak" egy képzelet normához. A cél az, hogy a különbözőséget a tanulás forrásává tudjuk tenni: hogy tanulni tudjunk egymástól, hogy együtt tudjunk működni úgy, hogy annak előnyeiből mindnyájan részesedjünk. Az inklúzió nem a befogadott gyerekekről szól, hanem minden gyerekről.”

(Gyarmati Andrea)

3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei és módszerei

A bölcsődei gondozás-nevelés alapvető feladata a gyermekek szakszerű gondozása nevelése mellett, hogy a családokkal partneri kapcsolatot alakítsunk ki, hiszen valljuk, a bölcsődébe kerülés után, közösen kell biztosítanunk a gyermekek harmonikus fejlődését. Támaszkodnunk kell a szülők információira, tapasztalataira, mert ők ismerik legjobban a gyermekek egyéni igényeit, szokásait, melyek segítségével a kisgyermeknevelők differenciált, személyre szóló módszerek alkalmazásával, segíthetik őket az új környezethez való alkalmazkodáshoz. A kisgyermeknevelők pedig szaktudásukkal, tapasztalataikkal tudják segíteni a családokat. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, tapintatos folyamatos kommunikáció. Mi már a bölcsődébe kerülés előtt törekszünk arra, hogy a bizalmon alapuló partneri kapcsolat alapjait letegyük. Ehhez különböző módszereket alkalmazunk, melyek segítik egymás jobb megismerést. Ezek a módszerek a következők:

- **Bölcsőde kóstolatóra** hívjuk a szülőket és gyermekeket, ahol bemutatjuk a házainkat, elmondjuk szokásainkat. Meghallgatjuk az aggodalmakat, beszélgetünk a gyermekintézményekkel kapcsolatos hiedelmekről. Ezen az ismerkedő napon a

szülők kicsit beleláthatnak napi munkánkba, és benyomást szerezhhetnek az intézmény nevelési légköréről is.

- **Szülői értekezletet** tartunk a felvételt nyert gyermekek szüleinek. A közös szülői értekezleten informális tájékoztatást adunk a bölcsődék házirendjéről, szervezeti és működési szabályzatáról, napirendjéről, a térítési díj összegéről és a fizetés módjáról. A bölcsőde szakmai programját a családok rendelkezésére bocsátjuk. A Gyvt.32.§(7) bekezdés értelmében „Megállapodást” kötünk a családokkal a bölcsődei ellátás időintervallumára, tartalmára, a személyi térítési díj megfizetésének módjára vonatkozóan. Elmondjuk, milyen dokumentumok összegyűjtése szükséges a gyermek beiratkozásához és a díjfizetés összegének megállapításához.

Tájékoztatjuk a családokat a gyermekek és szülők jogairól, kötelezettségeiről. Megalakítjuk a Szülői Érdekképviselői Fórumot, hogy a hozzánk járó családok jogait érvényesíteni tudják. Tájékoztatást adunk arról is, hogy az épület folyosóján „panaszládát” helyeztünk el, ahol élhetnek panaszjogukkal.

- **Szülőcsoportos beszélgetést** az első szülői értekezletet követően tartjuk. Itt már nem az információ átadáson, hanem a kapcsolatépítésen van a hangsúly. Beszélünk a bölcsődével kapcsolatos gondolatokról, hiedelmekről és érzésekről. Fontos nekünk, hogy tisztában legyünk a szülő benyomásaival, tapasztalataival, ismereteivel, hiszen csak ennek birtokában tudunk rá értőn figyelni, esetleges szorongásait feloldani, hiedelmeit megváltoztatni.

Ezen a csoportbeszélgetésen megosztjuk egymással az elválás érzéseit és nehézségeit.

A későbbiekben segítünk eligazodni a dacosság, akarat, félelem, a szobatisztaság problémáinak rejtelseiben. A „gondolat megosztás” által lehetőség adódik arra, hogy a nevelési megoldások közül mindenki maga válassza ki a számára legmegfelelőbbet. Ezáltal segítünk eligazodni a gyermeknevelés rejtelseiben, de egyben erősítjük a szülői kompetenciát is.

- **Családlátogatásra** megyünk el, ahol alkalom nyílik a gyermeket otthoni környezetében megismerni, szokásait, napirendjét megbeszélni és képet kaphatunk arról is, milyen nevelői légkör veszi körül otthon. Látogatás alkalmával „beajánljuk magunkat” is. Elmondjuk, miben vagyunk erősek, milyen értékeink vannak, miért vagyunk meggyőződve arról, hogy a bölcsőde jó hatással van a gyermekek fejlődésére és szocializációjára. Megosztjuk a tapasztalatunkat az anyával és elmondjuk, miért fontos a szülővel történő beszoktatás a gyermek, a szülő és a kisgyermeknevelő szempontjából.

Fontossága a kisgyermeknevelő szempontjából:

- * bizalmas kapcsolat kialakítása,
- * a szülők feszültségoldása,
- * a gyermek megismerése saját környezetében,
- * megfigyelhető a gyermek családban elfoglalt helye, szerepe, fontossága,
- * családi háttér tisztánlátása.

Fontossága a gyermek és a szülő szempontjából:

- * a kisgyermeknevelő megismerése a gyermek saját környezetében,
- * a felszabadultabb beszélgetés megkönnyíti az információk átadását, a kisgyermeknevelő „csak rájuk” figyel, ők vannak a figyelem középpontjában.

Szakmai feladat a családlátogatással kapcsolatban:

- A szülő meggyőzése a látogatás hasznosságáról, a gyermekekre gyakorolt pozitív hatásáról.
- A gyermek kisgyermeknevelői a beszoktatást megelőző héten, a szülőkkel előre egyeztetett időpontban meglátogatják a családot. Ilyenkor a gyermeknek apró saját készítésű ajándékkal kedveskednek.
- Csak akkor kell eltekinteni a családlátogatástól, ha a szülő mereven elzárkózik, ennek okát a kisgyermeknevelőnek jelezni kell a vezető felé.

A **szülővel történő beszoktatást** azért tartjuk nagyon fontosnak, hogy a kisgyermek az édesanyja biztonságot nyújtó jelenléte mellett ismerhesse meg az új környezetet. A szülőnek a (ami kb. két hétig tart) beszoktatás alatt van módja arra, hogy megmutassa a kisgyermeknevelőnek az otthon kialakult szokásokat, rituálékat, gondozási módozatokat. A kisgyermeknevelőnek lehetősége adódik arra, hogy a szülőnek és kisgyermekének bemutassa a bölcsődei szokásokat, nevelési és gondozási elveket és módszereket, bizalmi kapcsolatot építsen ki a család és az intézmény között.

A beszoktatás szempontjai:

- a kisgyermek felkészítése a bölcsődei életre (beszoktatás előtti családlátogatás, szülő felkészítése a beszoktatásra- tájékoztatás),
 - lehetőség adása a beszoktatás előtti ismerkedésre – bölcsődekóstolgotó minél jobban megkönnyíteni az anya és gyermeke közötti elválást,
 - fokozatos legyen (1. nap 1 órát, naponta emelkedő időtartam- legalább 2 heti periódusban),
 - anya, ill. más gyermekhez közeli személy jelenléte a beszoktatás alatt (a gyermek gondozását fokozatosan átadva a kisgyermeknevelőnek),
 - új gyermek fogadása hetenként,
 - a gyermeket a beszoktatás időszakában ugyanaz a kisgyermeknevelő fogadja,
 - „saját kisgyermeknevelő” rendszer
- **„Saját” kisgyermeknevelő rendszer** a személyi állandóság elvén nyugszik: Az édesanyjával kialakult szoros kötődés után a bölcsődében kell lenni egy olyan személynek, aki segít megkönnyíteni az elválás és beilleszkedés nehézségeit, és jobban figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, és számon tartja az újabb fejlődési állomásokat. A „saját” kisgyermeknevelő rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermek egyéni igényeit, problémáit, szokásait és ő az a személy, akinek több ideje van arra, hogy átsegítse a gyermeket a bölcsődei élete során adódó nehézségeken.
 - Bölcsődénkben a **személyes kapcsolattartás** fontos részét képezik a napi találkozások. A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelők érdeklődnek a gyermekkel történt előző napi eseményekről, délután pedig átadáskor tájékoztatják a szülőket az aznapi történésekről.

- Minden gondozási egységben **faliújságon** is tájékoztatjuk a szülőket, a bölcsődénket érintő fontosabb eseményekről, aktuális hírekről, melyek szintén a kapcsolatépítést, segítségnyújtást segíti.

A nevelési módszereink megvalósításának elengedhetetlen feltétele:

- jól szervezett napirend
 - korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás
- a jó tárgyi felszereltség (játékok, fejlesztő eszközök, kert, bútorok) a jól képzett szakember gárda
- a gyermekcsoport ideális létszáma

3.1. A napirend kialakítása

A napirend az aktuálisan egy csoportba tartozó gyerekek szükségleteinek kielégítésére irányuló életszervezési feladat. A gyerekek étkezési-, játék-, pihenési szükségletük egyéni figyelembevételével kell kialakítani a napirendet, a csoport érdekeivel összhangoltan.

A napirend szolgál alapul a gyermek számára a tájékozódásban, és a biztonságérzetében.

A gyermek egyéni igényein túl meghatározza a napirendet a gyermekek fejlettsége, a létszám, az évszak, időjárás. A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendjéhez kell, hogy igazodjon. A kisgyermeknevelők a csoport kialakulása után egymással egyeztetett állandó napirendet és munkarendet dolgoznak ki. Ezen változtatni csak közös, - a bölcsődevezetővel egyeztetett – megfontolás után lehet.

Általános alapelvek:

- Minden egyes gyermek és a csoport igényeinek figyelembevétele, összhangolása.
- Bölcsődei nyitvatartási idő.
- A gyermek otthoni és bölcsődei napirendjének egymáshoz közelítése.
- A gyermekek életkori sajátosságainak, igényeinek, fejlődésüknek szem előtt tartása.
- Szükségletek változása- évszakok (nyári, őszi, tavaszi, téli napirend).

Gyakorlati szempontok:

- elegendő idő hagyása a gondozási műveletekre,
- várakozási idő kiküszöbölése,
- folyamatosság,
- összhangoltság,
- egységenkénti, ezen belül külön összeállított csoportok napirendje (csúsztatott napirend),
- a kisgyermeknevelői és technikai dolgozó munkarendjének igazodása a napirendhez,
- a csoport pontos korösszetételének figyelembe vétele, a gyermekek megoszlása a kisgyermeknevelők között (vegyes-, azonos korú gyermekcsoport),
- a csoportok alcsoportokra bomlanak a „saját kisgyermeknevelő” elv értelmében,

- minden egyes gyermek egyéni igényének figyelembe vétele.

Az általános napirend főbb szempontjai:

6 ⁰⁰ -8 ⁰⁰	Reggeli érkezés, gyermekek fogadása, kötetlen játék, meghitt beszélgetések
8 ⁰⁰ -8 ³⁰	Reggeli
8 ³⁰ -10 ⁰⁰	Szabad játéktevékenység a kisgyermeknevelő felügyelete és támogató tevékenysége mellett
10 ⁰⁰ -11 ³⁰	Udvari játék / az időjárástól függően ez az időpont rugalmasan változik /
11 ³⁰ -12 ³⁰	A gyermekek folyamatosan jönnek be az udvarról a saját kisgyermeknevelőikkel. Tisztálkodnak, ebédelnek, öltözködnek és pihenni térnek.
12 ³⁰ -15 ⁰⁰	Pihenés, alvás. Az ébredés sorrendjében kelnek fel a gyermekek, fürdőszobai tevékenységeket végeznek. Uzsonnáig kötetlenül játszanak.
15 ⁰⁰ -15 ³⁰	Uzsonna
15 ³⁰ -18 ⁰⁰	Szabad játéktevékenység, haza adás

3.2. A korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás

A bölcsőde kerületi egységesített éves étlap alapján látja el kisgyermekek ételmezését, figyelembe véve a rendeletben előírt korosztályi sajátosságokat, valamint az egyéni szükségleteket. Orvosi javaslatra külön tej, tojás, lisztmentes étrendet biztosítunk az arra igényt tartó gyermekeknek.

Az étrend az egészséges fejlődést szolgálja. Sok nyers gyümölcsöt, ízletes főzeléket, megfelelő mennyiségű tejet, húst, tojást kínálunk.

Az önálló étkezésre még nem érett gyermeket ölben etetjük. Azok ehetnek asztalnál és próbálkozhatnak a kanál használatával, akik már biztonságosan tudnak ülni.

Az ételeket szakképzett szakácsnő helyben, a HACCP előírásainak megfelelően, korszerűen felszerelt konyhában főzi. Az öltözőkben kitett étlapról a szülők már hét elején értesülnek melyik nap, mi a menü. Így folyamatosan találkoznak a korszerű étkezés változatos lehetőségeivel. A gyermekorvos, ill. az ételmezésvezető alkalmanként előadásokat fog tartani a kisgyermek táplálás sajátosságairól, az egészséges étkezés jelentőségéről.

3.3. A jó tárgyi (játékok, fejlesztő eszközök, kert, bútorok) felszereltség

A tárgyi feltételek alkalmazkodnak az életkori sajátosságokhoz. Kiválasztásuknál egészségügyi és pedagógiai szempontokat veszünk figyelembe. Egészségügyi szempontból fontos, hogy a játékok könnyen tisztíthatók legyenek, balesetet ne okozzanak.

Pedagógiai szempontból fontosnak tartjuk, hogy egy eszköz több tevékenységformához is alkalmas legyen. Lehesse vele építeni, kezűgyességet fejleszteni, mozgás igényt kielégíteni. Lényeges elem, hogy az eszközök a gyermekek fantáziáját felébresszék, és sok információt nyújtsanak a világról. Minden csoportban megtalálható alapfelszerelésként a baba, a rongy, a labda, a

meséskönyv, az építőjáték és a mozgásfejlesztő. A kicsiknél sok puha, ölelgetős játék van, a nagyobbaknál a kreativitásfejlesztő eszközökön van a hangsúly.

A szobák elrendezésénél figyelünk arra, hogy sarkok biztosítsák a kisebb csoportok meghitt játékát, a nagymozgásoknál nagyobb, üres terület álljon rendelkezésre, a konstruáló tevékenységeket nyugalmas helyen, egyszínű sima szőnyegeken játszhasák a gyermekek.

Az évszaknak megfelelően választjuk meg a kerti tevékenységeket. Ha lehet, homokozunk, csúszdázunk, biciklizünk, pancsolunk.

Évente néhány alkalommal fordul csak elő, hogy egyáltalán nem tudunk a kertbe kimenni. Ilyenkor a bölcsőde tornaszobája nyújt megfelelő teret a mozgásigény kielégítésére.

Minden egységünknek külön udvarrésze van, melyhez szép tágas terasz is tartozik. A tavaszi és a nyári időszakban a terasz területét szoktuk kihasználni arra, hogy kint is építhessenek, rajzolhassanak és babázhassanak a gyerekek. A füves részen lévő kis vonatokon, faházakban és mászókákon pedig kipróbálhatják ki milyen magasra, milyen messzire tud eljutni. Az udvaron pedig sokszor a leghasznosabb időtöltés, a biciklizés, motorozás és labdázás.

A jó idő beálltával nemcsak délelőtt, hanem délután is lehet a szabad levegőn játszani és várni az érkező családtagokat.

Nyárhoz a pancsolás élménye is hozzá tartozik, hiszen a nagy melegben remek hűsülési lehetőség a víz alatt szaladgálni, kis vödörrel öntögetni azt.

A fürdőszobáink tágasak, világosak, az átadó berendezési tárgyai a gyermekek méretéhez igazodnak, ily módon is segítve önállósodásukat. A bölcsődénk egyik vonzó eleme a kis csap, a mosdó, a gyermek WC, hiszen ezeket könnyen eléri a gyermekek, és ahol lehetőségük van arra, hogy kicsit személyre szóló gondoskodásban részesüljenek.

Csoportszobáink az utóbbi években nagyon szépen megújultak. A színes barátságos falak és bútorok és a sok szép játék igazán ingergazdag környezetet biztosít mindenki számára. A hozzánk látogató családok is sokkal barátságosabbnak találják szobáinkat, hiszen nekik is fontos, hogy a gyermekek olyan környezetben éljenek, játszanak, ahol a biztonság mellett az esztétika is megtalálható.

A bölcsődei helyiségek egyre több teret biztosítanak a gyermekek különböző időeltöltésére.

Az elmúlt években került kialakításra egy tornaszoba, mely, mint korábban említettem, a mozgás örömeinek felfedezésére, a mozgásigény kielégítésének biztosítására a legmodernebb eszközökkel van felszerelve.

Mindemellett szenzoros sószoza, báb/fejlesztő szobával is bővült az eszköztárunk.

3.4. Személyi feltételek

A minimum szakmai feltételek a 15/1998.(IV. 30) NM rendelet 1. sz. melléklete szerint biztosítottak.

Bölcsőde vezető:	1 fő
Bölcsődevezető helyettes:	1 fő
kisgyermeknevelő:	
Alapellátási csoport:	14fő
Élelmezésvezető:	1 fő
Szakácsnő:	1 fő
Konyhalány:	1 fő
Mosónő:	1fő
Bölcsődei dajka:	3 fő
Takarítónő:	1 fő
Kertész:	1 fő
Összesen:	25 fő

4. Képzések továbbképzések és az egyéni szakmai fejlődés biztosítása

A bölcsődét felsőfokú szakmai végzettséggel, valamint szociálpedagógiai diplomával és szociális szakvizsgával rendelkező szakember vezeti. Ez a szakmai tudás magasabb szinten ötvözi a kisgyermeknevelői, a fejlesztő szakember és a szociális képzettséget. E tudás birtokában a bölcsődevezető képes irányítani és szervezni a bölcsőde strukturális működését.

A gyermekeket kisgyermeknevelői és tanítói főiskolai végzettséggel rendelkező szakemberek látják el. A kisgyermeknevelői hivatás igen komoly felkészültséget kíván meg, mert ők a legérzékenyebb, legtöbb törődést, szeretetet, dédelgetést igénylő korosztályt nevelik, gondozzák, biztosítják számukra a harmonikus testi, szellemi, valamint szociális fejlődés lehetőségeit, feltételeit. A kisgyermeknevelői képesítés érettségi után szerezhető meg és a gondozási ismeretek mellett gyermeknevelési, fejlődéslélektani, egészségügyi, zenei képzésben is részesülnek. Ezen ismeretek birtokában segítik a gyermekeket a világ megismerésében úgy, hogy aktivitásra való igényüket tiszteletben tartják, és nem veszik el tőlük a felfedezés örömét. Segítik őket a pozitív énkép kialakulásában, az ideális pszichés állapot elérésében, melyben a gyermekek boldogan, önfeledten tevékenykedhetnek, játszhatnak, „tanulhatnak”.

A kisgyermeknevelők szakmai ismereteken kívül, szociológiai, szociális és jogi képzést is kapnak, hiszen ezen ismeretek is szükségesek ahhoz, hogy a gyermekjóléti alapellátás keretén belül működő bölcsődénkben szakszerűen tudjuk segíteni a hozzánk járó családokat.

Szakembereink 4 évente kötelező szakmai továbbképzéseken vesznek részt a 9/2000 (VIII.4.) SZCSM rendelete értelmében. Emellett rendszeres házi továbbképzéseken is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával. Lehetőséget adunk és támogatjuk a kolléganők továbbtanulási szándékát, szakmai megújulását. A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk és segítjük.

2018. január 1-től pedig, a vezetőképzés keretében a vezetői megbízás kezdetétől számított egy éven belül alapozó képzés teljesítésére, továbbá az alapozó képzés teljesítésének időpontjától számított két éven belül, majd ezt követően két évenként megújító képzés teljesítésére köteles minden vezető.

5. Kapcsolattartás

Kapcsolattartás a szülőkkel:

- Tájékoztatás bölcsődei felvételnél o Szülői értekezlet o Családlátogatás o Beszoktatás o Napi találkozások o Egyéni beszélgetés szükség szerint o Szülő – csoportos beszélgetés o „Családi füzet” /írással tájékoztatás /
- Szervezett programokon – bölcsődei ünnepek - való találkozás o Szülői Fórum képviselője általi beszélgetések o „Nyitott bölcsőde”
- Hirdetőtábla

Társintézményekkel való együttműködés, kapcsolattartás

Háziorvosi, védőnői hálózattal:

- javaslat bölcsődei felvételre
- családlátogatás előtti, illetve családlátogatáshoz kért információ
- évközben felmerülő probléma esetén
- körzeti védőnők időközönkénti bejárása bölcsődénkbe, amely tájékozódáson és

tapasztalatcserén alapul Család-és Gyermekjóléti Központ

A gondozott gyermekek érdekében fontos kapcsolatot ápolni a jelzőrendszer tagjaival is, ahonnan a felvételre kerülő gyermekekről előzetesen, ill. működés közben is tájékoztatást szerezhetünk. A Család- és Gyermekjóléti Központ családgondozói a szolgáltatást nyújtóknál rendszeresen meglátogatják a családgondozás látókörébe tartozó gyerekeket, és tájékoztatást kérnek, ill. konzultálnak a gyermekek helyzetéről, fejlődéséről. Adott esetben a gyermekjóléti szolgálat már a felvételi jelentkezéskor tájékoztatást ad egy-egy család anyagi vagy nevelési nehézségéről, akiknek a felvételnél előnyt kell élvezniük. Különösen nehéz családi élethelyzetben a gyermekjóléti szolgálat igénye alapján azonnali felvételt nyer a kisgyermek, elsődlegesen a bölcsődébe. A kapcsolat kétoldalú; a szolgáltató, mint a gyermekjóléti jelzőrendszer tagja, jelzést ad a szolgálat felé, ha a kicsik között akad olyan gyermek, akinél nem megfelelő szülői bánásmódot tapasztal.

Óvodákkal:

Törekszünk arra, hogy minél könnyebb, zavartalanabb legyen a gyermekek óvodába való átmenetele. Óvodai beiratkozás előtt az óvodába menő gyermekek szüleinek szülői értekezletet tartunk (április végén, az óvodai beiratkozást megelőzően) a szomszédos óvodavezető meghívásával. Az óvodavezetőket tájékoztatjuk: veszélyeztetettség, lassabban fejlődő kisgyermek, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kisgyermek.

A kisgyermeknevelőink minden gyermekről kitöltik óvodába menetel előtt az óvodák által kért „Bölcsődei tapasztalatok” c. kérdőívet.

Kerületi bölcsődékkal:

- A kisgyermeknevelők tapasztalatcseréjére irányuló látogatás megszervezése a kerületi bölcsődében.
- Bölcsődevezetők szakmai segítő látogatása – összekötve a vezetői értekezletekkel.
- A kerületi bölcsődékben tartott továbbképzések a kerületi kisgyermeknevelők számára, megfigyelés lehetőségének biztosítása, új módszerek alkalmazásának bemutatási lehetősége.
- Az új bölcsődékbe felvételre kerülő új dolgozók betanításában való részvétel.
- Egymás közötti segítségkérés és nyújtás.

Együttműködés képző intézményekkel

Együttműködési megállapodás alapján tereptanárunk közreműködésével terephelyet és a gyakorlati munkára felkészülési lehetőséget biztosítunk az ELTE BA szakos hallgatók részére.

6. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetetlenségére, valamint a szülők, (törvényes képviselők) és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogainak tiszteletben tartására.

A Gyvt. előírja azokat a jogokat és kötelezettségeket, melyeket nekünk és a családoknak be kell tartaniuk. Ezek közé tartozik a:

Gyermekvédelmi feladatok:

- Folyamatos kapcsolattartás: az Egyesített bölcsődevezetővel, bölcsődevezetőkkel, Család- és Gyermekjóléti Központtal, kerületi Gyámügyi hivatallal, vezető védőnővel, Pedagógiai Szakszolgálatlall,
- Veszélyeztetettség észlelése, okok feltárása, dokumentálása.
- A jelzőrendszer működtetése.
- Segítségadás felkínálása.
- Családlátogatáson részvétel veszélyeztetettség illetve felkérés esetén.

6.1. Az igénylők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az 1997. évi XXXI. törvény szabályozza, hogy a bölcsődének a szakszerű gondozás érdekében milyen szolgáltatást kell biztosítani, és milyen szabályozóknak kell megfelelnie. A törvény azonban azt is szabályozza, hogy a rendszerben dolgozóknak mit kell megtenniük a gyermeki jog védelmének érdekében.

Bölcsődénk mindent megtesz annak érdekében, hogy a **gyermekek jogai ne sérüljenek, így:**

- az **egyéni bánásmód elvének betartásával** segítjük a gyermekek személyiségének a kibontakoztatását,
- a gyermek fejlődését veszélyeztető helyzet elhárítása érdekében a jelzőrendszeren keresztül felvesszük a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal,
- bölcsődénk felkészült a sajátos nevelési igényű és a tartósan beteg gyermekek fogadására és lehetőségeinkhez képest helyet biztosítunk a gyermekek intézményünkben történő fejlesztéséhez, melyet a pedagógiai szakszolgálat munkatársai végeznek,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesítjük a bölcsődébe járó gyermekeket.

A szülőknek (törvényes képviselőknek) jogait tiszteletben tartva:

- lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülők a beiratkozás előtt megismerhessék a bölcsőde környezetét, betekintést nyerjenek szakmai programunkba és megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- bölcsődei felvétel után pedig az első szülői értekezleten, majd a családlátogatás alkalmával részletes tájékoztatást adunk a gyermekcsoportok életét, nevelési gondozási elveinkről,
- a bölcsődében eltöltött idő alatt szükség esetén szakmai tanácsainkkal segítjük a családok problémáinak megoldását,
- a családi füzetbe és a gyermekek egészségügyi törzslapján részletes feljegyzést készítünk a gyermekek fejlődéséről, melybe a szülők betekintést nyerhetnek,
- a szülői érdekképviselőt működtetése pedig azt segíti, hogy a szülők bátran elmondhassák véleményüket a bölcsőde működésével kapcsolatban.

A szülőket (törvényes képviselő) tájékoztatjuk arról is, hogy a szolgáltatásunk igénybevétele után nekik is vannak kötelezettségeik az intézménnyel szemben, melyek betartása rájuk nézve kötelező, ezek:

- az intézmény vezetőjével és a gyermek „saját” kisgyermeknevelőjével együtt kell működnie és tájékoztatnia kell őket minden olyan eseményről, mely befolyásolja a gyermek fejlődését,
- részt kell vennie a gyermek beszoktatásában,
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendeznie kell,
- az intézmény házirendjét be kell tartania.

Érdekképviselői fórumot működtetünk, melynek célja és feladata az ellátásban részesülők érdekeinek védelmében.

E szerint a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviselői fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelmére,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségsgéése esetén.

Az érdekképviselői fórum tagjai:

- a nevelési egységet képviselő szülők,
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők,

- a fenntartó önkormányzat delegáltja.

Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni.

Az érdekképviselési fórum feladata:

- az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme,
- hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés,
- intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslattétel,
- a házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Ha valami jelzés érkezik, akkor az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjára. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért. A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén szükség szerint).

A személyes gondoskodást végző személyeket is megilleti az a jog, hogy:

- személyiségüket tiszteletben tartásuk,
- panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme megilletse a kivizsgálási időszak végéig,
- adatait a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeljék,
- különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát.

7. Dokumentáció

Bölcsődevezető illetve a helyettes által vezetett dokumentáció nyilvántartások:

Dolgozókról

- Egészségügyi nyilatkozat, egészségügyi alkalmassági vizsgálatok nyomon követése
- Munkaköri leírások
- Szabadságok nyilvántartása
- Jelenléti kimutatás
- Létszámjelentés – negyedévente
- Személyi anyagok vezetése
- Nyilatkozat – „nem folyik ellene gyermekbántalmazás miatti eljárás”
- Dolgozók továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések
- Minimum vizsga – konyha – élelmezés egészségügy
- Kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása, leltár

- Munka- és tűzvédelmi napló

Gyermekekről:

- Felvételi könyv
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről
- Bölcsődei ellátotti nyilvántartás
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről
- Havi statisztika – „Bölcsődei jelentés”
- Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
- Térítési díj fizetés dokumentálása
- Intézményi térítési díjkedvezmény elszámolása
- Térítési díjkedvezmények különböző jogon
- Éves statisztikai kérdőívek
- Heti étrend
- Fertőző betegségekről kimutatás
- Oltásokról kimutatás
- Tetvességi nyilvántartás

Egyéb feladatok:

- Költségvetés nyomon követése
- Szakmai program, munkaterv, munkatervi beszámoló készítése

Kisgyermeknevelők által vezetett dokumentáció:

- **Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap** – a családlátogatás időpontjának bejegyzésével, a beszoktatás összefoglalójával, ill. a meghatározott időközönkénti fejlődésmenet leírásával (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve).
- **Percentil tábla** – ránézésre is szemléletesen mutatja a lineáris magasság- és súlyfejlődést
- **Családi füzet** – a bölcsőde adataival, leírásával, majd a szülő általi adatok bejegyzésével indított olyan életre szóló dokumentum, amelyben a gyermek óvodába meneteléig a kisgyermeknevelők rendszeres bejegyzései által belekerül a bölcsődés kis életének levonata
- **Csoportnapló** – naponkénti vezetéssel az óvodába menő gyermekek jelentőlapja (kerületi helyi) kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz

Élelmezésvezető által vezetett dokumentáció:

heti étrend (bölcsődeorvossal és bölcsődevezetővel)
 nyersanyag felhasználás
 árubeszerzési bizonylatok, számlák
 adagolási útmutató
 ételrecept gyűjtemény
 kimutatások
 a HACCP-hez kapcsolódó dokumentációk

8. Ellenőrzés értékelés rendszere

A bölcsődében több rétegű ellenőrzési feladatot kell végezni. A nevelési gondozási program csak a pedagógiai munkáról szól, ezért itt a program megvalósulását és a pedagógiai munka ellenőrzését kell rendszeresen elvégezni. Fontos, a tapasztalatokról feljegyzéseket készíteni, valamint közös kiértékeléseket, megbeszéléseket tartani, mert a közös célok elérése eredményesebb lehet, ha mindenki visszajelzést kap a munkájáról.

A pedagógiai munka felelős vezetője a bölcsődevezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata. Munkáját külső megfigyelőként segíti a kerületi szaktanácsadó, aki szintén megfigyelésekkel, közös kiértékelésekkel és házi továbbképzések szervezésével segíti a kerület egységes pedagógiai szemléletének kialakítását. Ezen kívül a gyakornokok szakmai segítése, fejlődésük nyomon követése is kiemelt feladatként jelenik meg, hiszen a fiatal pályakezdő kolléganők elméleti tudását át kell ültetni a gyakorlatba, és segíteni kell őket abban is, hogy a szülőkkel megtalálják a megfelelő hangnemet és partneri kapcsolatot tudjanak kiépíteni velük.

A szakmai programhoz szorosan kapcsolódik:

- az éves munkaterv, mely minden évben tartalmazza azokat a kiemelt területeket, melyekre az elkövetkezendő évben figyelmet kell szentelni,
- az ellenőrzések kiterjednek a napi, havi és negyedéves dokumentációk ellenőrzésére.

Ezen kívül az ellenőrzések kiterjednek a technikai dolgozók munkájának megfigyelésére, a higiénés szabályok betartására, valamint a meglévő eszközök szabványoknak, előírásoknak való megfelelésére is.

Budapest II. kerület Egyesített Bölcsőde
1028 Budapest Hidegkúti út 31.
Tel:376-5432;20/370-4089 e-mail: hidegkuti@iikeruletibolcsik.hu

A Bölcsőde házirendje

Hatályos: 2023. július 1-től.

I. Általános információk intézményünkről

Az intézmény fenntartója: Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat

Bölcsőde neve, címe: 1028 Budapest Hidegkúti út 31.

Telefonszáma: 1/376-5432, 06 20/370-4089

E-mail címe: hidegkuti@iikeruletibolcsik.hu

Bölcsődevezető

Bölcsődevezető helyettes

II. Bevezető rendelkezések

1. A házirend jogszabályi háttere

- A Gyvt. rendelkezései alapján
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről

2. A házirend jogszabályi háttere

- A Gyvt. rendelkezései alapján
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről

2. A házirend célja és feladata

A házirendben foglalt előírások célja biztosítani a bölcsőde törvényes működését, a bölcsődei nevelés és gondozás zavartalan megvalósítását, valamint a kisgyermekek bölcsődei csoportjában életük megszervezését.

3. A házirend hatálya

Kiterjed a II. kerületi Egyesített Bölcsődék tagintézményeibe felvett kisgyermekek szüleire vagy más törvényes képviselőire, az intézményben dolgozó kisgyermeknevelőkre és alkalmazottakra.

4. A házirend nyilvánossága

- a. A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (szülőknek vagy törvényes képviselőknak, valamint a bölcsőde alkalmazottainak) meg kell ismernie.
- b. A házirend egy-egy példánya megtekinthető:

- a bölcsőde minden nevelési egységének gyermeköltözőjében,
 - a bölcsőde irattárában,
 - a bölcsőde vezetőjénél,
- c. A házirend egy példányát a bölcsődébe történő felvételkor a szülőnek vagy törvényes képviselőnek át kell adni, és a szülőnek, vagy törvényes képviselőnek nyilatkoznia kell annak elfogadásáról.
- d. Az újonnan elfogadott vagy módosított házirend előírásairól a bölcsődevezetőnek tájékoztatni kell a szülőket, törvényes képviselőket.

III. Általános tudnivalók

A bölcsőde nyitvatartási ideje: 6 – 18 óráig

1. A bölcsődében a gyermekek ellátását-nevelését, gondozását, felügyeletét, étkeztetését a szülők vagy más törvényes képviselők munkavégzésének, munkaerő piaci részvételét elősegítő programban, képzésben való részvételének, betegségének idejére biztosítja, valamint egyéb okból, ha a gyermek napközbeni ellátásáról nem tudnak a gyermek családjában megfelelően gondoskodni.
2. A bölcsődénk, a II. kerületi Egyesített Bölcsődék fenntartásában működő intézmény, amely 20 hetes kortól 3 éves korig biztosítja a kisgyermekek napközbeni ellátást.
 - 2.1. Amennyiben a gyermek a 3. életévét január 1-je és augusztus 31-e között betölti, a gondozási nevelési év végéig (augusztus 31-ig) tovább gondozható a bölcsődében.
 - 2.2. Amennyiben a gyermek a 3. életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig gondozható a bölcsődében, ha a szülő, vagy törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
 - 2.3. Amennyiben a kisgyermek a 3.-ik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, az óvodai jelentkezését a bölcsődeorvos a kisgyermeknevelővel, valamint a bölcsődevezetővel egyetértésben nem javasolja, a gyermek a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.
3. A bölcsőde teljes integrációt biztosító csoportjaiban olyan sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek vehető fel, aki, szakértői bizottság által kiadott szakvéleménnyel, illetve előzetes vizsgálati szakvéleménnyel rendelkezik. Ha a bölcsődei élet megkezdése után derül ki egy kisgyermekről, hogy szükséges lenne korai fejlesztésben részesülnie, akkor a szülőket, törvényes képviselőket erről tájékoztatni kell és a szülő, törvényes képviselő kötelessége és feladata a gyermek vizsgálatát kérni a kerületi Pedagógiai Szakszolgálatától. Ha a szülő, törvényes képviselő ezt a kötelességét elmulasztja, a bölcsődének, mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjának kötelessége jelezni a kerületi Család- és Gyermekjóléti Központ felé.
4. A bölcsődében a kisgyermekek ellátását segítő szakemberek támogatják. A segítő szakemberek (gyógypedagógus, szaktanácsadó, dietetikus, bölcsődeorvos) rendszeresen látogatják és szükség szerint megfigyeléseket végeznek a bölcsődei csoportban.
5. A bölcsőde eredményes nevelő- gondozó munkájához a kisgyermeknevelők tevékenységén kívül a működést elősegítő közalkalmazottak (bölcsődei dajka, élelmezésvezető és kisegítők)

munkája is szükséges, akik szükség esetén rövid ideig maguk is a gyermekcsoportban tartózkodhatnak. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját, sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarja! A beszoktatási időn túl, a kisgyermeknevelővel előzetesen egyeztetett időpontban lehetőség van a gyermek bölcsődei látogatására.

6. A bölcsőde naponta reggel 6.00 órától délután 18.00 óráig tart nyitva. A gyermekek a bölcsődei napirend szerint 8.00-8.30 között reggeliznek, ezért kérjük a szülőket, hogy ez idő alatt érkezésükkel ne zavarják az étkeztetést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek.

Étkezési időpontok:

Reggeli:	8 – 8 ³⁰ óráig
Tízórai:	9 ³⁰ – kor
Ebéd:	11.30 – 12 óráig
Uzsonna:	15.00 -15.30 óra

7. Kérjük a szülőket, hogy segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekükkel legkésőbb 10.30-ig megérkeznek a bölcsődébe. Ha valamilyen oknál fogva később érkeznek, előre jelezzék azt gyermekük nevelőjének. Fontos, hogy étkezés közben ne zavarják a csoportot, mert a kisgyermeknevelők akkor nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekekre.
8. A gyermekek hazaviteléről a nyitvatartási időn belül kell gondoskodni, ezért kérjük, hogy legkésőbb 17.45-ig érjenek az intézménybe.
9. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve az általa írásban megbízott, legalább 18 életévét betöltött személynek adhatja ki a kisgyermeknevelő. Ha 18 éven aluli személy* érkezik a gyermekért, a kisgyermeknevelőnek vagy a bölcsődevezetőnek értesítenie kell azon 18 éven felüli személyeket, akik a családi füzetben ki vannak jelölve erre a feladatra. Amennyiben nem ér el senkit a megjelölt személyek közül és a bölcsőde nyitvatartási ideje lejárt, akkor köteles értesíteni a Család és Gyermekjóléti Központ készenléti ügyeleti segélyhívószámát. Ők értesítik a hatóságot (rendőrség), aki a gyermeket gyermekotthonban helyezi el a szülő, illetve más törvényes képviselő megérkezéséig.
10. A gyermek a szülőnek, vagy más törvényes képviselőnek, illetve a szülő által megbízott személynek csak abban az esetben adható át, ha az a személy korlátozottan nem cselekvőképtelen. Azt a személyt tekintí a jog korlátozottan cselekvőképtelennek, aki valamilyen tudatmódosítószer hatása alatt áll (például kábítószer, alkohol, műtéti altatás után), ezáltal belátási képessége, tartósan vagy teljesen hiányzik, tehát nem tud felelősséget vállalni a kiskorú gyermek megnyugtató testi és lelki biztonságáért. Ebben az esetben is a 10. pontban leírtak szerint jár el a bölcsődevezető, vagy a kisgyermeknevelő.
11. A szülő, törvényes képviselő vagy az általa megbízott személy megérkezése után, ha a kisgyermeknevelő már „átadta” a gyermeket, a kicsi testi épségéért a gyermekért érkező személy a felelős.

*.A 2013.évi V. törvény a Polgári törvénykönyv 2/10. § (1) bekezdés értelmében kiskorú az, aki 18. életévét nem töltötte be.

12. A bölcsőde átadójában minden gyermeknek van szekrénye, ahol a ruhák tárolhatók. Kérjük, itt csak a legszükségesebb dolgokat helyezték el, mert a bölcsődében hagyott, ill. a gyermekén lévő (nyaklánc, karkötő, fülbevaló, játékok stb.) tárgyakért nem tudunk felelősséget vállalni. A bölcsődébe nem hozható be olyan játék, amely elemmel (gombelem, ceruzaelem, stb.) működik, valamint olyan játék sem, amely apró darabokra széteshet!
13. Az eldobható pelenkáról és a törlőkendőről a szülőnek kell gondoskodnia.
14. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség érdekében a lázas, antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell. **Az esetleges rendkívüli járványügyi intézkedésekről a bölcsődevezető naprakész tájékoztatást ad a szülőknek. Az év közben hozott hatósági intézkedéseket, szabályokat mindenki köteles betartani.**
15. Abban az esetben, ha a gyermek napközben belázasodik a bölcsődében (38°C), vagy hasmenése lesz, illetve egyéb komolyabb tüneteket produkál a kisgyermeknevelő értesíti a szülőket, törvényes képviselőket, vagy az általuk kijelölt hozzátartozót. Ilyen esetben kérjük vegyék fel a kapcsolatot a gyermekorvossal és ha ő úgy ítéli meg, hogy három nap után jöhet a gyermek bölcsődébe, akkor nem kérünk orvosi igazolást. Három napnál hosszabb betegség után minden esetben csak igazolással jöhet a gyermek bölcsődébe. Az értesítéshez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám, amit a családi füzetbe kérünk beírni. Ha adatváltozás (lakcím, telefonszám) történik, kérjük azonnal jelezzék a bölcsődevezető, illetve a kisgyermeknevelő felé az új elérhetőségüket.
16. Ha a szülő betegség vagy más ok miatt nem hozza gyermekét bölcsődébe, kérjük a távolmaradás okát jelentse be a bölcsődevezetőnek telefonon, vagy az intézet által megadott e-mail elérhetőségen. Amennyiben a gyermekorvos ő úgy ítéli meg, hogy három nap után jöhet a gyermek bölcsődébe, akkor nem kérünk orvosi igazolást. Három napnál hosszabb betegség után minden esetben csak igazolással jöhet a gyermek bölcsődébe Kérjük továbbá, hogy a védőoltások megtörténtéről folyamatosan tájékoztassanak minket.
17. Abban az esetben, ha a gyermek nem jön bölcsődébe, s azt az előző pontban leírtak szerint előre jelezték, az étkezésért nem kell fizetni. A következő gondozási naptól azonban ezt csak úgy tudjuk érvényesíteni, ha délután 12 óráig jelzik a másnapi hiányzást, vagy ha a kicsi a bölcsődéből betegen távozik.
18. Egy hónapos folyamatos hiányzás után csak különösen indokolt esetben, illetve egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
19. A bölcsődében a közétkeztetésről szóló 37/2014.(IV.30.) EMMI rendeletnek megfelelően történik a gyermekek étkeztetése. Az ételallergiás vagy más egészségügyi okból diétára, speciális étrendre szoruló gyermeknek biztosítani tudjuk a diétás étkeztetést abban az esetben, ha a szülő szakorvosi

véleménnyel tudja igazolni, hogy gyermeke diétára szorul. (A háziorvos erre vonatkozó javaslata nem elfogadható, kivéve a szakorvosi vizsgálat lezárásáig, melynek időpontjáról a háziorvos igazolása szükséges). Kérjük, a gyermek gyógyszerérzékenységről is tájékoztassák a kisgyermeknevelőket. A vegetáriánus táplálkozás a bölcsődében nem megengedett.

20. A gyermekek étkeztetésére a csoportszobákban található gyermekasztalok és székek használhatók. A bölcsőde más helyiségeit (fürdőszoba, gyermeköltöző, folyosók) erre a célra, kérjük higiénés szempontok miatt, ne használják. Ennek értelmében kérjük fogadják el, hogy a kisgyermeknevelőink sem adhatják ki délután a gyermekükért korán érkező szülőknek, törvényes képviselőknek a gyermekek uzsonnáját.
21. A gyermekek születésnapjának megünneplésére, illetve más ünnepek megtartására lehetőség van a bölcsődében. Ezekre az eseményekre csak olyan aprósüteményeket tudunk elfogadni, melyek gyárilag csomagoltak, lejáratí időt tartalmaznak és hűtést nem igényel. Tortát még akkor sem áll módunkban bevenni, ha azt cukrászdában készítették el és számlával igazolják.
22. A családi füzetbe kisgyermeknevelőink havi, illetve negyedévi rendszerességgel tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők, törvényes képviselők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségi állapotára, fejlődésére vagy otthoni eseményekre vonatkozóan.
23. A bölcsőde – az alvási idő kivételével – lehetőséget biztosít a szülőknek, törvényes képviselőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézmény szakmai munkájába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelőink által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhygiénés szokások elsajátításának eredményeit. Reméljük nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.
24. A 15/1998. NM rendelet 36§ (3a) pontja értelmében a keresőtevékenységet folytató vagy folytatni kívánó szülőnek legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsőde vezetőjének be kell mutatni a munkáltatói igazolást, annak hiányában munkáltatójának igazolását arról, hogy a szülő nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

A munkáltatói igazolással egy időben a szülőnek le kell adnia a személyi térítési díj megállapításához szükséges jövedelemnyilatkozatot és a kedvezmény igényléséhez szükséges dokumentumokat is, az ellátási megállapodás megkötéséhez, valamint a beszoktatás megkezdéséhez. Ha ezek a dokumentumok nem állnak rendelkezésre, akkor nem tudjuk megkezdni a gyermek beszoktatását.

25. A személyi térítési díjat a Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat 3/2015(II.27.) rendelete szabályozza, mely magába foglalja az étkezésért és a gondozásért fizetendő térítési díjat, ill. a kedvezményezett körét és mértékét.

A bölcsődei gondozás esetén gondozási díjmentesség illeti meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a tartós beteg vagy fogyatékos, a három vagy többgyermekes család

gyermekét, illetve átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek családját.

26. A személyi térítési díj befizetése csekken vagy átutalással történhet, melyet minden hónapban a megadott határidőig kérjük teljesíteni.
27. A bölcsőde ünnepnapokon, a Bölcsődék napján, mely április 21-én (vagy ha az hétfővégre esik, akkor a következő munkanapon) és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart.
Ezekre a napokra kívül a Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete által jóváhagyott időpontban nyáron 5 hétre bezár. Kérjük a kedves szülőket, törvényes képviselőket, hogy a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről, illetve, ha szükséges, az ügyeletes bölcsőde a zárás idején is fogadja a kicsiket. A zárás időpontjáról és az ügyeletes bölcsőde elérhetőségéről minden év február 15-ig tájékoztatjuk Önöket.
28. Felhívjuk a szülőket, törvényes képviselőket figyelmét, hogy a bölcsőde területén és annak 5 m-es körzetében tilos a dohányzás!
29. A bölcsőde udvarára **kerékpárt behozni**, vagy az udvar területén **tárolni balesetveszélyes és tilos!**
30. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevinni tilos!
31. Az intézmény felszerelési tárgyait, eszközeit, az ellátott gyermekek és szüleik, törvényes képviselőik, valamint a bölcsőde dolgozói kötelesek rendeltetésszerűen használni. Ha a bölcsőde dolgozói, illetve a szülők, törvényes képviselők szándékosan kárt okoznak, akkor a károkozásért anyagi felelősséget kell vállalniuk.
32. Egyéb – a gyermek ellátásával kapcsolatos észrevételüket szívesen fogadjuk. Panasz esetén forduljanak bizalommal a kisgyermeknevelőkhöz. Amennyiben nem kapnak érdemi segítséget, úgy azt jelezzék az intézmény vezetőjének szóban vagy írásban.
33. A bölcsőde Érdekképviselői Fórumot működtet, melynek szabályzatát a házirend melléklete tartalmazza.

IV. A kapcsolattartás formái és ideje

A bölcsődében a család és a bölcsőde együttműködése döntő fontosságú, mivel a kisgyermek kora és fejlettsége nem teszi lehetővé, hogy „közvetítőként” lépjen fel.

1. **Családlátogatás**-családlátogatásra kisgyermeknevelőink a beszoktatást megkezdése előtti héten mennek el, mert tapasztalunk szerint a gyermekek is természetben tudnak viselkedni a megszokott és biztonságot nyújtó otthoni környezetben, a szülők, törvényes képviselők is bátrabban megnyílnak és mesélnek gyermekeikről, nevelési elveikről.
2. **A gyermek szülővel történő beszoktatása** - minimum két hét, sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetében a gyermek állapotának függvényében hosszabb idejű is lehet - megkönnyíti az új környezetbe való beilleszkedést, csökkenti az adaptációs nehézségeket, lehetőséget ad a szülőknek, törvényes képviselőknél a nevelési feladatok és a hasonló korú gyermekek tevékenységének megfigyelésére.
3. **Szülői értekezletre évente** 1-2 alkalommal kerül sor. Az egyes szülői értekezletek alkalmával, az összevont szülői értekezleteken a bölcsőde egészét érintő kérdésekről esik szó.

4. **A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére szolgál** a kisgyermeknevelő-szülő, törvényes képviselő napi találkozója is, mely során információt cserélnek a gyermek napi tevékenységéről. A családi füzetbe történő bejegyzéseket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.
5. **A bölcsőde napi életébe való betekintés a szülők, törvényes képviselők számára folyamatos.** Külön alkalmat, lehetőséget kínálunk nyílt napok, egyéb ünnepek alkalmával is. Kérjük, hogy várható látogatásuk időpontját előre egyeztessék a bölcsőde vezetőjével.
6. A bölcsőde vezetője a felvétel alkalmával, később pedig a napi csoportlátogatások és egyéni beszélgetések lehetőségének biztosításával tart kapcsolatot a szülőkkel.

Az érvényben lévő házirend módosítását kezdeményezheti:

- Intézményvezető
- a bölcsőde vezetője,
- az érdekképviselői fórum.

A Házirend hatálya kiterjed az intézménybe járó gyermekekre, szüleikre, törvényes képviselőikre, valamint az általuk írásban meghatalmazott egyéb személyekre, akik a gyermeküket hozzák, viszik, és az intézmény valamennyi munkatársára.

Az esetleges rendkívüli helyzet okozta intézkedésekről a bölcsődevezető naprakész tájékoztatást ad a szülőknek. Az év közben hozott intézkedéseket, szabályokat a Házirend kiegészítéseként folyamatosan közzétesszük, melyet a hatályossága napjától mindenki köteles betartani.

A házirend betartását köszönjük, reméljük, együttműködésünket segíti.

.....
Érdekképviselői Fórum elnöke

.....
Bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő vagy más törvényes képviselőjének aláírása

**Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat II. kerületi
Egyesített Bölcsődék**

1028 Budapest Hidegkúti út 31.

Tel: 376-5432; 20/370-4089 e-mail: hidegkuti@iikeruletibolcsik.hu

Megállapodás

mely létrejött a Budapest II. kerületi Egyesített Bölcsődék
tagintézményének vezetője, - mint a napközbeni ellátást biztosító intézmény-, valamint a bölcsődei
ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Gyermek adatai

Név:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Lakóhelye:	
Tartózkodási helye:	
TAJ száma:	

Szülők adatai:

A N Y A	Név:	
	Születési név:	
	Születési hely, idő:	
	Anyja neve:	
	Lakóhelye:	
	Tartózkodási helye:	
A P A	Név:	
	Születési hely, idő:	
	Anyja neve:	
	Lakóhelye:	
	Tartózkodási helye:	

Törvényes képviselő adatai:

Név:	
Születési név:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Lakóhelye:	
Tartózkodási helye:	

- A gyermek bölcsődei ellátása: 20.....tól kezdődik, és **határozatlan időre** szól, de megszűnik az ellátás, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a bölcsődei gondozási-nevelési év véget ért. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig. Ha a gyermek szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévét, szintén a következő bölcsődei nevelési év végéig gondozható bölcsődében, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a nevelési év végéig a bölcsődei ellátást kívánja igénybe venni.

- A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben a hatodik életévét betölti.

Ezen időszak alatt fent nevezett gyermek a bölcsőde által nyújtott alapellátásokra jogosult, ill. fejlődése érdekében az intézmény együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

- A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődébe abban az esetben vehető fel, ha a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontjában foglaltak szerinti sajátos nevelési igényét megállapították. A gyermeket próbaidővel lehet felvenni, melynek legrövidebb időtartama egy hónap. A próbaidő letelte után a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport (bölcsőde orvos, gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, bölcsődevezető) véleményének figyelembevételével kell dönteni a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Elutasítás esetén a gyermeket további korai fejlesztése érdekében a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 36. § (4) bekezdése szerint a bölcsőde értesíti a gyermek fejlesztését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatot.

- A bölcsődei ellátásért a szülő havi rendszerességgel fizeti a személyi térítési díjat, melyet a Gyvt. 147.§ - 148 § értelmében külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a 151. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan, melynek összegét a települési önkormányzat képviselőtestülete minden év április 1-ig rendeletben határoz meg.
- Az intézményvezető a kötelezettet a beiratkozás napján írásban értesíti a személyi térítési díj összegéről. Ehhez szükséges, hogy a szülő (gondviselő) két héttel a beszoktatás megkezdése előtt leadja a jövedelemnyilatkozatot és a kedvezmény megállapításához (MÁK igazolás, illetve szakorvosi és szakértői bizottsági igazolás, 3 vagy több gyermeket nevelők nyilatkozata,

rendszeres gyermekvédelmi támogatásról szóló határozat) szükséges dokumentumokat a bölcsőde vezetőjének.

A térítési díjat a szülő minden hónap 15-ig köteles csekken befizetni és annak bizonylatát bemutatni az intézmény vezetőjének.

- A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek és a szülők számára biztosítja a Bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályaiban előírt szakmai feltételeket és előírásokat.
- A megállapodás megkötésével egy időben nyilatkozom, hogy a II. kerületi Egyesített Bölcsődékúti tagintézmény vezetőjének szóbeli tájékoztatását megkaptam:
 - a) az ellátás tartamáról és feltételeiről,
 - b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
 - c) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
 - d) az intézmény házirendjéről,
 - e) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
 - f) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
 - g) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviseleti fórumról.

Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt köteles

- az intézmény által vezetett nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
- nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

Az intézményben folyó gondozó-nevelő munkáról és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem, az intézmény házirendjét átvettem és az abban foglaltakat betartom.

A bölcsődei Megállapodásban szereplő adatok kezeléséhez hozzájárulok.

Budapest, 20.....

.....

Szülő, vagy más törvényes képviselő

.....

Szülő, vagy más törvényes képviselő

.....

Tagintézmény vezető

Megállapodás jogszabályi háttere:

- Gyvt.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi gyermeke328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet, valamint
- Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és egyes szociális és gyermekjóléti ellátásokról.